

SÉRIE “Sociologie”

[https://doi.org/10.52058/2695-1592-2026-6\(61\)-301-319](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2026-6(61)-301-319)

Тетяна Дулік

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри соціального забезпечення та податкової політики,
Університет митної справи та фінансів, Україна, м. Дніпро,
<http://orcid.org/0000-0002-9984-8452>*

Тетяна Александрюк

*старший викладач кафедри соціального забезпечення та податкової політики,
Університет митної справи та фінансів, Україна, м. Дніпро,
<http://orcid.org/0000-0001-7608-2784>*

Вікторія Тараненко

*кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри
соціального забезпечення та податкової політики,
Університет митної справи та фінансів, Україна, м. Дніпро,
<https://orcid.org/0000-0002-1326-7586>*

МЕТОДОЛОГІЯ ТА НАПРЯМИ СТАТИСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Анотація. У статті розглянуто методологічні засади та напрями статистичного дослідження системи надання соціальних послуг у міському середовищі України, зокрема у великих містах обласного рівня (Київ, Одеса, Дніпро, Львів), що є найбільшими її урбаністичними майданчиками. Проаналізовано теоретичні та методологічні засади статистичного дослідження надання соціальних послуг, зокрема визначено ключові етапи, показники, методи збору, обробки й аналізу інформації. Обґрунтовано доцільність застосування системного, просторового, порівняльного та інтегративного підходів до аналізу порядку надання соціальних послуг у міському середовищі. Проведено аналіз сучасної соціально-демографічної ситуації, структури

надавачів соціальних послуг і показників ефективності їх надання. Виявлено просторові та організаційні диспропорції у доступності соціальних послуг, а також проблеми фрагментарності статистичних даних. Обґрунтовано потребу в перегляді та модернізації інструментів статистичного моніторингу надання соціальних послуг на місцевому рівні для покращення прийняття рішень у соціальній політиці шляхом створення робочих груп та залучення експертів, представників місцевої влади та неурядових організацій. Запропоновано напрями вдосконалення методології статистичного моніторингу, орієнтованої на сучасні потреби місцевої політики, включаючи розробку єдиної цифрової платформи соціальної статистики, розширення джерел даних, запровадження показників якості соціальних послуг (на основі стандартів OECD) та застосування GIS-технологій для просторового аналізу. Практична цінність результатів полягає у можливості їх використання для планування й оцінки соціальних послуг у міському середовищі України. Досліджувана тема надання соціальних послуг містить значну кількість досі невивчених та проблемних аспектів, які потребують подальшого доопрацювання. Водночас запропоновані напрямки їх удосконалення можуть бути основою для майбутніх змін у системі соціального забезпечення України.

Ключові слова: соціальна політика, соціальні послуги, соціальний захист, методи статистичного дослідження, етапи статистичного дослідження, статистичний аналіз, надання соціальних послуг.

Dulik Tetiana

*PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Social Security and Tax Policy,
University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine,
<http://orcid.org/0000-0002-9984-8452>*

Aleksandriuk Tetiana

*Senior Lecturer of the Department of Social Security and Tax Policy,
University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine,
<http://orcid.org/0000-0001-7608-2784>*

Taranenko Viktoriia

*PhD in Economics, Associate Professor,
Head of the Department of Social Security and Tax Policy,
University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine,
<http://orcid.org/0000-0002-1326-7586>*

METHODOLOGY AND DIRECTIONS OF STATISTICAL RESEARCH OF THE PROVISION OF SOCIAL SERVICES

Abstract. The article examines the methodological foundations and directions of statistical research on social service provision within the urban environment of Ukraine. The theoretical and methodological principles of statistical research in the field of social services are analyzed, including the identification of key stages, indicators, and methods of data collection, processing, and analysis. The feasibility of applying systemic, spatial, comparative, and integrative approaches to the analysis of social service provision in urban areas is substantiated.

The study investigates the current socio-demographic characteristics of urban communities, the structure and types of social service providers, and key performance indicators related to accessibility, coverage, and efficiency. The findings reveal significant spatial and organizational disparities in social service provision, including the uneven distribution of social infrastructure, staffing shortages, and the absence of integrated data systems.

Particular attention is paid to the need for reviewing and modernizing statistical monitoring tools used to assess social service provision at the local level. Improving evidence-based decision-making in social policy requires the establishment of working groups and the active involvement of experts, local government representatives, and non-governmental organizations. The study proposes several directions for enhancing the methodology of statistical monitoring in line with contemporary local policy needs, including the development of a unified digital platform for social statistics, the expansion of data sources, the introduction of social service quality indicators based on OECD standards, and the application of GIS technologies for spatial analysis.

The practical significance of the study lies in its applicability for local authorities and institutions within territorial communities seeking to improve the planning, monitoring, and delivery of social services. Furthermore, it provides a basis for aligning statistical data with the actual needs of vulnerable population groups. The results contribute to the broader discourse on evidence-based social policy and support the development of transparent, data-driven public administration in Ukraine's urban environment.

The issue of social service provision remains a complex and evolving area that includes numerous insufficiently explored and socially sensitive aspects requiring further research. At the same time, the proposed directions for improving the system of social services may serve as a foundation for future reforms of Ukraine's social protection system.

Keywords: social policy, social services, social protection, statistical research methods, stages of statistical research, statistical analysis, social service provision.

Постановка проблеми. У сучасних умовах реформування системи соціального захисту та децентралізації публічного управління зростає значення ефективної організації надання соціальних послуг на місцевому рівні. Міста, як просторові осередки концентрації соціальних проблем, стають головними майданчиками реалізації політики соціальної підтримки, зокрема у кризових умовах, спричинених великою війною, внутрішнім переміщенням населення, економічною нестабільністю та демографічними змінами.

Одним із ключових інструментів для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері соціальних послуг є статистичне дослідження – системне збирання, обробка, аналіз і візуалізація інформації про потреби населення, ресурси, обсяги надання та якість соціальних послуг. У міському середовищі України, зокрема у великих містах обласного рівня, спостерігається зростання навантаження на систему соціального захисту, що зумовлює потребу в глибокому дослідженні фактичного стану і проблем ефективності надання соціальних послуг.

Зважаючи на наявність окремих фундаментальних напрацювань у цій сфері, залишається досі недостатньо розробленою єдина методологічна основа статистичного дослідження системи надання соціальних послуг. Тому виникає потреба у створенні уніфікованого методичного інструментарію, який дозволив би формувати точні, повні та релевантні статистичні дані для прийняття ефективних управлінських рішень у галузі соціального забезпечення.

Методологічну основу дослідження складають загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, зокрема: метод аналізу та синтезу (для вивчення змісту, структури та функцій соціальних послуг, а також статистичних підходів до їх оцінки; метод порівняння (для зіставлення показників надання соціальних послуг у міському середовищі України, а також у часовій динаміці); системний підхід (для комплексного вивчення процесу надання соціальних послуг як частини соціальної політики територіальної громади міста); індуктивний і дедуктивний методи (для формування загальних висновків на основі аналізу умовно-типових статистичних даних); картографічний метод та графічна візуалізація (для просторової оцінки поширення соціальних послуг у місті); контент-аналіз програмних документів (для виявлення узгодженості між планами органів влади та реальними статистичними результатами); метод експертного опитування (залучення фахівців – для виявлення пріоритетів і проблем з точки зору практиків).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання методологічного та статистичного забезпечення соціального захисту населення розглядалися вітчизняними науковцями, зокрема: Е. Лібанова висвітлювала нові підходи і методичний інструментарій щодо оцінювання сутнісних характеристик бідності, нові форми та індикатори бідності й соціального відторгнення [1]; О. Раєвнева, О. Бобкова розкрили теоретико-методичні положення та практичні рекомендації

щодо державного регулювання диспропорцій регіонального розвитку зі статичної, динамічної та просторової точок зору конвергентно-дивергентних процесів [2]; І. Ніколіна розглядала теоретико-методологічні та науково-прикладні засади діагностики соціального розвитку регіону як складової механізму управління соціальною сферою [3]; О. Новікова, О. Сидорчук, О. Панькова здійснили оцінку протиріч у досягненні економічної та соціальної безпеки при вирішенні проблем соціальної орієнтації економіки [4]; І. Іртищева, О. Гуріна, Ю. Работін розглядали проблематику соціального розвитку та здійснили розробку інструментарію для вимірювання успішності регіональних соціальних програм [5]; І. Верховод досліджувала проблеми соціальної політики в Україні під час війни, а також аналізувала оптимізацію виплат, захист вразливих верств населення та євроінтеграцію [6]; В. Новіков, А. Гвелесіані, В. Черніченко здійснили емпіричні дослідження проблем соціальної стабільності [7]; Т. Семігіна, Г. Слезанська, О. Столярик аналізували методологію, принципи, міжнародний досвід надання соціальних послуг [8].

Як бачимо, інтереси українських науковців охоплюють величезну кількість різнопланових аспектів сфери соціального захисту, починаючи з визначення потреб населення у соціальних послугах, їх отримувачів, належної організації, доступності та оцінки якості надання. Подібна тематика також привертає увагу чималої кількості і закордонних науковців. Для прикладу, А. Антонен, досліджуючи інструменти соціального захисту, підкреслює, що зазначений вид послуг не лише підвищує добробут населення незалежно від їхнього становища на ринку праці, але і є засобом інтеграції громадян у суспільство та компенсації втрати чи браку можливостей і ресурсів [9]. Інші науковці (А. Ллена-Нозаль, Р. Фернандес та С. Купс) зауважують, що необхідною умовою для покращення горизонтальної та вертикальної консолідації соціальних послуг є рух до більшої та кращої інтеграції інформаційних систем [10]. При цьому Х. Маркуелло-Сервос та А. Лопес Пелаес наголошують, що цифровізація впливає не лише на поведінку користувачів соціальних послуг і процеси соціального відчуження, а й на державні соціальні установи, які перебувають у розпалі інтенсивного процесу діджиталізації [11].

Вагоме значення мають також дослідження Європейської економічної комісії ООН, Європейської соціальної мережі (ESN), соціальні показники Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD), у яких розглядаються підходи до моніторингу якості соціальних послуг та стандартів доступності [12; 13; 14]. Наприклад, ефективність європейської моделі соціального забезпечення та надання соціальних послуг переконливо ілюструється щорічним міжнародним рейтингом Програми розвитку ООН (United Nations Development Programme - UNDP). У Звіті про розвиток людського потенціалу за 2023–2024 роки зазначено, що всі держави-члени Європейського Союзу віднесено до категорії країн із дуже високим рівнем розвитку людського потенціалу [15].

За даними Міжнародного валютного фонду (МВФ), за підсумками 2024 року до десятки найбагатших країн світу за рівнем валового внутрішнього продукту (ВВП) на душу населення увійшли: Люксембург – 131 тис. дол. США, Ірландія – 106 тис. дол., Швейцарія – 105 тис. дол., Норвегія – 94,66 тис. дол., Сінгапур – 88,45 тис. дол., США – 85,37 тис. дол., Ісландія – 84,59 тис. дол., Катар – 81,4 тис. дол., ОАР Макао – 78,96 тис. дол., Данія – 68,9 тис. доларів. Натомість в Україні ВВП на душу населення у 2024 році становив лише 5,6 тис. дол. США. За цим показником Україна посіла 141 місце у світовому рейтингу та, за оцінками окремих джерел, залишається однією з найбідніших країн Європи [16].

У свою чергу Світовий банк відніс Україну до групи країн із доходами, вищими за середні, оцінивши рівень доходу на душу населення у 2024 фінансовому році на 5070 дол. проти 4270 дол. роком раніше. Це підвищення стало можливим завдяки зростанню реального ВВП на 5,3% у 2023 році після значного спаду на 28,8% у 2022-му [16].

Разом з тим, висвітлюючи питання статистичного аналізу про рівень ВВП на душу населення та класифікацію країни за рівнем доходу, підкреслимо, що вони є визначальним чинником для оцінювання потреб у соціальних послугах з таких причин:

1. ВВП на душу населення, як інтегральний показник добробуту населення, відображає загальний рівень економічного розвитку країни та середню купівельну спроможність громадян. Низький рівень цього показника свідчить про обмеженість ресурсів у домогосподарств і більшу потребу населення у підтримці через систему соціальних послуг.

2. Класифікація за рівнем доходів визначає міжнародні орієнтири підтримки. Перехід України у категорію країн із вищим за середній рівнем доходу змінює не лише її макроекономічний статус, а й впливає на доступ до міжнародної допомоги, дизайн соціальної політики та параметри таргетування соціальних програм. При цьому всередині країни все ще зберігаються високі рівні бідності, нерівності й вразливості окремих груп населення насамперед через повномасштабну руйнівну війну РФ проти України.

3. Неоднорідність соціально-економічного становища. Навіть за зростання загального ВВП, територіальні, соціальні та демографічні відмінності у доходах залишаються суттєвими, тому потрібна глибша оцінка потреб у соціальних послугах на рівні громад з урахуванням локального контексту.

Отже, такі макроекономічні показники є відправною точкою для виявлення зон соціального дефіциту та для прийняття обґрунтованих рішень у плануванні, фінансуванні та розширенні мережі соціальних послуг.

Водночас варто зазначити, що попри наявні численні наукові джерела загальнотеоретичного та прикладного характеру, сфера соціального захисту населення України в умовах воєнного стану є вкрай динамічною та потребує

безперервного дослідження, в контексті регіональних особливостей її розвитку. Це створює наукову нішу для здійснення статистичного аналізу надання соціальних послуг, зокрема у великих містах обласного рівня як найбільших урбаністичних майданчиках з урахуванням їх соціально-демографічної специфіки та інституційних умов.

Мета дослідження: обґрунтувати методологічні засади та визначити ефективні напрями статистичного дослідження надання соціальних послуг у міському середовищі України з метою вдосконалення управлінських рішень у сфері соціального захисту населення.

Виклад основного матеріалу. Соціальні послуги є одним із ключових інструментів державної соціальної політики, спрямованої на забезпечення базових потреб уразливих категорій населення, підвищення якості життя, профілактику соціального неблагополуччя та сприяння соціальній інтеграції. Згідно із Законом України «Про соціальні послуги», соціальні послуги – це дії або комплекс дій, спрямованих на задоволення індивідуальних потреб осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, шляхом надання підтримки, допомоги, догляду, реабілітації, адаптації тощо [17].

Окрім того, варто наголосити, що на сьогодні в Україні чинне законодавство визначає широкий спектр соціальних послуг, серед яких: догляд вдома (надання допомоги особам, які потребують догляду вдома); денний догляд (догляд за дітьми або дорослими протягом дня); підтримане проживання (допомога у веденні самостійного життя для осіб, які потребують підтримки); соціальна адаптація та інтеграція (допомога у поверненні до нормального життя після складних життєвих обставин); надання притулку (тимчасове проживання для осіб, які потребують захисту); екстрена (кризова) допомога (швидке реагування на надзвичайні ситуації); консультування (надання психологічної та соціальної підтримки); соціальний супровід (допомога у вирішенні соціальних проблем).

Разом із тим, необхідно підкреслити, що в системі публічного управління соціальні послуги забезпечуються органами державної влади та місцевого самоврядування через мережу комунальних, державних, недержавних та приватних надавачів послуг. При цьому Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України (Мінсоцполітики) веде реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг, який містить інформацію про організації та фізичних осіб, які мають право надавати соціальні послуги.

Слід також зважати на той факт, що саме в умовах децентралізації ключову роль у формуванні ефективної системи надання соціальних послуг відіграє статистика як інструмент оцінки потреб населення; моніторингу надання послуг; планування ресурсів і фінансування; аналізу ефективності роботи надавачів [2].

Крім того, тут варто зазначити, що статистичне дослідження соціальних послуг охоплює систематизований процес збирання, обробки, аналізу та інтерпретації даних з метою оцінювання рівня, доступності та ефективності

соціальних послуг. До того ж, основні етапи статистичного дослідження у сфері надання соціальних послуг включають [17; 18]:

1. Визначення об'єкта дослідження (населення, яке отримує або потребує соціальних послуг; надавачі послуг; інфраструктура).

2. Побудова системи показників, що включає: кількість отримувачів за видами послуг; частку населення, охоплену послугами; кількість надавачів; витрати на послуги (загальні, на душу населення); потребу, задоволену послугами; якісні показники (відгуки, скарги, результати оцінки потреб тощо).

3. Вибір джерел статистичної інформації: офіційна статистика, дані соціального паспорту громади, звітність структур соціального захисту, соціологічні опитування.

4. Застосування відповідного методичного інструментарію.

Водночас зазначимо, що в сучасному статистичному аналізі соціальних послуг використовуються наукові методи, зокрема агрегування та групування, кореляційно-регресійний аналіз, індексний метод тощо (див. табл. 1).

Таблиця 1.

Методи наукового дослідження надання соціальних послуг

Метод	Характеристика та напрям застосування
Агрегування та групування	– для класифікації даних за віковими групами, видами послуг, джерелами фінансування
Кореляційно-регресійний аналіз	– для виявлення зв'язків між потребою в послугах і соціально-демографічними характеристиками
Індексний метод	– для вимірювання змін у наданні послуг у часі
SWOT-аналіз і картування послуг	– для просторового виявлення прогалин
Метод експертних оцінок	– застосовується у разі обмеженості формалізованих даних
GIS-технології та інфографіка	– для візуалізації результатів і прийняття управлінських рішень
Системний підхід	– дає змогу розглядати соціальні послуги як частину загальної соціальної інфраструктури міста, у взаємозв'язку з демографічною ситуацією, економічними процесами, станом охорони здоров'я, зайнятістю тощо

Джерело: складено авторами за даними [1; 9; 17; 18].

Проте належить підкреслити, що на сьогодні в українській практиці при реалізації інноваційних методів статистичного дослідження надання соціальних послуг науковці стикаються з такими викликами: фрагментарність і незавершеність статистичних даних; відсутність уніфікованих підходів до збору даних на рівні громад; обмеженість доступу до реєстрів отримувачів послуг; нерозвиненість цифрових інструментів автоматизації обліку та візуалізації даних.

При цьому, зважаючи на вищезгадані виклики, не можна цілковито стверджувати про відсутність позитивних зрушень у практиці статистичного

дослідження соціальних послуг. Водночас не можна забувати, що в перспективі розвиток системи статистичного забезпечення надання соціальних послуг має ґрунтуватися на науковій основі з дотриманням таких принципів [8; 14]: інтеграція баз даних із різних джерел (медицина, освіта, соціальний захист); цифровізація процесів збору і аналізу даних; регулярне оновлення соціальних паспортів громад; включення у статистику неформальних послуг та неурядових організацій (НУО); застосування систем індикаторів якості й ефективності соціальних послуг як на локальному, так і міжнародному рівнях – на основі стандартів OECD, UNDP.

Важливість розвитку соціальних послуг на рівні територіальної громади підкріплюється кількома ключовими аргументами: законодавче закріплення повноважень; зміцнення довіри та соціального капіталу; позитивні економічні ефекти (табл. 2).

Таблиця 2.

Роль системи соціальних послуг на рівні територіальної громади

Ключові аргументи	Значення
Законодавче закріплення повноважень	Органи місцевого самоврядування зобов'язані забезпечувати надання соціальних послуг населенню. Невиконання або ігнорування цих обов'язків може призвести до дисциплінарної, адміністративної, а в окремих випадках – і кримінальної відповідальності посадових осіб
Зміцнення довіри та соціального капіталу	Ефективна соціальна підтримка осіб і сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, сприяє зміцненню довіри населення до органів місцевої влади. Це, у свою чергу, покращує загальний рівень соціального добробуту, підвищує якість життя мешканців громади та сприяє формуванню безпечного середовища
Позитивні економічні ефекти	Інвестиції в соціальні послуги мають довгострокові економічні переваги. Особи, які своєчасно отримали підтримку, мають більше шансів відновити працездатність, працевлаштуватися і сплачувати податки, тим самим поповнюючи місцевий бюджет. Окрім того, зменшення кількості мешканців, які залишаються без допомоги, знижує ризик соціально негативних явищ (алкоголізму, безпритульності, насильства) і сприяє профілактиці правопорушень

Джерело: складено авторами за даними [1; 17; 18].

Водночас зазначимо, що розвиток системи соціальних послуг у територіальній громаді є не лише моральним і правовим обов'язком, а й стратегічною інвестицією у людський потенціал, соціальну стабільність та економічну сталість громади. При цьому, варто наголосити, що головним ресурсом кожної територіальної громади є її мешканці. На різних етапах життя кожна людина може опинитися в складних життєвих обставинах і потребувати професійної соціальної підтримки для їх подолання. Такі обставини можуть бути зумовлені

невиліковними захворюваннями, інвалідністю, безробіттям, малозабезпеченістю, домашнім насильством, похилим віком, недоглядом з боку батьків або осіб, які їх замінюють, а також наслідками воєнних дій та інших кризових ситуацій.

У зв'язку з цим забезпечення надання якісних соціальних послуг, спрямованих на профілактику, подолання або мінімізацію негативних наслідків складних життєвих обставин для осіб та сімей, які опинилися у скруті, є однією з ключових функцій органів місцевої влади. Це належить до власних повноважень територіальних громад відповідно до чинного законодавства України.

Виявлення реальних потреб населення у соціальних послугах, визначення обсягів, видів та категорій отримувачів, а також оцінка спроможності громади щодо їх задоволення підвищує їх ефективність та адресність.

У міському середовищі України, зокрема у великих містах обласного рівня (Київ, Харків, Одеса, Дніпро, Львів), що є найбільшими її урбаністичними майданчиками, за даними Міністерства фінансів України станом на 01.01. 2022 рік чисельність населення становила у середньому понад 950 тис. осіб [19]. Соціально-демографічна структура населення у цих містах має низку особливостей, що формують потребу в соціальних послугах [18; 20; 21; 22]:

- значна частка осіб пенсійного віку;
- зростаюча кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО);
- присутність осіб з інвалідністю, багатодітних сімей, самотніх осіб похилого віку, осіб у складних життєвих обставинах.

Усе це формує високе навантаження на систему соціальних послуг, як комунальних, так і неурядових організацій. Разом з тим доцільно наголосити, що згідно з інформацією електронного кабінету соціальних послуг у великих містах України обласного рівня функціонує мережа державних, комунальних і недержавних надавачів соціальних послуг.

Аналіз організації надання соціальних послуг у найбільших міських центрах, зокрема у Києві, Дніпрі, Одесі та Львові, дає підстави виокремити низку спільних напрямів діяльності відповідних інституцій. До них належать: надання соціальних послуг особам похилого віку та особам з інвалідністю (зокрема соціальний супровід, догляд вдома, соціально-побутова допомога); підтримка сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах; соціально-психологічне консультування; допомога внутрішньо переміщеним особам; реагування на випадки домашнього насильства; а також організація заходів соціальної адаптації та реабілітації населення. Координацію діяльності у сфері надання соціальних послуг, як правило, здійснюють профільні департаменти соціальної політики або соціального захисту населення органів місцевого самоврядування, тоді як безпосереднє надання послуг забезпечують територіальні центри соціального обслуговування, центри соціальних служб та інші спеціалізовані установи.

Водночас, незважаючи на уніфікованість основних напрямів соціальної підтримки, системи надання соціальних послуг у досліджуваних містах мають специфічні організаційно-інституційні характеристики, що зумовлюють відмінності у їхньому функціонуванні [20]. Так, у Києві простежується найбільш розгалужена та інституційно диференційована мережа надавачів соціальних послуг, що зумовлено статусом столиці та концентрацією значних адміністративних і фінансових ресурсів. Для Одеси характерною є активна участь громадських і благодійних організацій у наданні соціальної підтримки, що формує модель партнерської взаємодії між муніципальним сектором та інститутами громадянського суспільства. У Дніпрі особливого розвитку набули механізми оперативного реагування на кризові соціальні ситуації, зокрема через діяльність мобільних бригад соціально-психологічної допомоги та спеціалізованих центрів підтримки постраждалих від насильства. Натомість у Львові спостерігається тенденція до інтеграції системи соціальних послуг із системою адміністративного обслуговування населення, що проявляється у використанні інфраструктури центрів надання адміністративних послуг для організації доступу громадян до соціальної підтримки.

Таким чином, проведений аналіз дозволяє констатувати, що відмінності у функціонуванні системи соціальних послуг у досліджуваних містах зумовлені рівнем розвитку соціальної інфраструктури, специфікою місцевої соціальної політики та ступенем залучення громадського сектору до реалізації програм соціальної підтримки населення (табл. 3).

Таблиця 3.

Ключові особливості організації системи соціальних послуг у найбільших міських центрах України

Місто	Особливості організації системи соціальних послуг
Київ	Найбільш розгалужена та інституційно диференційована система соціальних послуг, наявність значної кількості спеціалізованих закладів соціальної підтримки
Одеса	Активна участь громадських і благодійних організацій у наданні соціальних послуг, розвиток партнерства між муніципальними установами та громадським сектором
Дніпро	Розвиток спеціалізованих механізмів кризового реагування (мобільні бригади соціально-психологічної допомоги, денні центри підтримки постраждалих від насильства)
Львів	Інтеграція системи соціальних послуг із системою адміністративного обслуговування населення та розвиток спеціалізованих реабілітаційних центрів

Джерело: складено авторами за даними [18; 20; 21].

Загалом, як можна побачити в табл. 3, що означені дані про надавачів соціальних послуг охоплюють різні типи установ, що забезпечують їх доступність для різних категорій отримувачів.

Далі наведемо основні показники надання соціальних послуг на прикладі м. Дніпра (табл. 4). Застосування системи аналітичних показників дозволяє оцінити рівень охоплення населення соціальною підтримкою, інтенсивність надання послуг та ефективність використання бюджетних ресурсів.

Таблиця 4.

Стан надання соціальних послуг у м. Дніпрі

Показник	Значення (2023 р.)	Коментар
Особи, які отримали соціальні послуги	58 000	≈6% населення
З них осіб похилого віку	32 000	55,2% від усіх
Надано послуг догляду вдома	500 000 послуг	Послуги ТЦСО
Обсяг фінансування соціальних програм	420 млн грн	Міський бюджет
Частка звернень, що не були задоволені	7%	Брак ресурсів, кадрів
Середній розмір витрат на 1 отримувача	7 200 грн/рік	Варіативно

Джерело: складено авторами за даними [20; 21].

Таким чином, можна побачити, що система надання соціальних послуг у м. Дніпрі характеризується достатньо широким охопленням населення соціальною підтримкою та значним обсягом реалізованих заходів. Так, у 2023 році коефіцієнт охоплення населення соціальними послугами ($K_{ох} = (\text{Кількість отримувачів} / \text{Чисельність населення}) \times 100\%$) становив 6%, тобто соціальна підтримка мала переважно адресний характер та була орієнтована насамперед на вразливі категорії населення. Водночас середня кількість наданих послуг на одного отримувача ($K_{посл} = \text{Загальна кількість послуг} / \text{Кількість отримувачів}$) склала 8,6 послуг на рік, що характеризує достатньо високий рівень інтенсивності взаємодії між установами соціального захисту та отримувачами допомоги.

Оцінка ефективності використання бюджетних ресурсів ($K_{еф} = \text{Обсяг фінансування} / \text{Кількість наданих послуг}$) показала, що середня вартість однієї соціальної послуги становить близько 840 грн. Цей показник може бути використаний для подальшого моніторингу економічної результативності соціальних програм та проведення міжтериторіальних порівнянь.

Важливим індикатором якості функціонування системи є коефіцієнт задоволення звернень, який склав 93%. Отримане значення свідчить про достатньо високий рівень забезпечення соціальних потреб населення, хоча наявність 7 % незадоволених звернень вказує на існування обмежень ресурсного та кадрового характеру.

Окремої уваги потребує структура отримувачів соціальних послуг. Частка осіб похилого віку ($K_v = (\text{Кількість отримувачів осіб похилого віку} / \text{Кількість отримувачів}) \times 100 \%$) становить 55,2 %, що підтверджує значне навантаження на систему соціального обслуговування у напрямі догляду та підтримки населення старших вікових груп. Це обумовлює необхідність подальшого розвитку послуг догляду вдома, соціального супроводу та впровадження профілактичних підходів у соціальній політиці.

Слід також зважати на той факт, що середній обсяг витрат на одного отримувача соціальних послуг (7 200 грн на рік) є усередненим показником і не враховує відмінностей у складності потреб різних категорій населення. У зв'язку з цим перспективними напрямками вдосконалення системи соціальних послуг є цифровізація соціальної сфери, підвищення адресності підтримки, розширення спектра сервісів та зміцнення кадрового потенціалу соціальних установ.

Отже, проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що система надання соціальних послуг у м. Дніпрі загалом демонструє достатній рівень результативності та забезпечує відносно високий рівень задоволення соціальних потреб населення. Водночас наведені інтегральні показники відображають переважно загальноміський рівень функціонування системи та не дають змоги повною мірою оцінити територіальні відмінності у доступності соціальних сервісів.

У зв'язку з цим доцільним є звернення до просторового аспекту організації системи соціального обслуговування, оскільки навіть за достатніх середніх показників можуть зберігатися суттєві диспропорції між окремими районами міста щодо доступу населення до соціальної підтримки.

Варто відмітити, що на сьогодні дискусійним та важливим питанням серед науковців [22; 23; 24] при дослідженні соціальної сфери України є наявні просторові диспропорції у наданні соціальних послуг, адже використання просторового підходу дозволяє виявити: нерівномірність розміщення центрів соціальних послуг по районах (особливо у віддалених районах міста); перевантаження установ центральної частини міста та брак кадрів у віддалених мікрорайонах; недостатню кількість кризових центрів для ВПО та жінок, які постраждали від насильства. Такі диспропорції свідчать про потребу в оптимізації мережі шляхом відкриття мобільних пунктів, збільшення фінансування районних центрів, запровадження електронних сервісів.

Проте, незважаючи на вищезгадані недоліки, не можна цілковито стверджувати про відсутність позитивних зрушень у системі надання соціальних послуг України та наявність сильних сторін, зокрема: налагоджена комунальна інфраструктура та створені територіальні центри соціального обслуговування (ТЦСО); здійснюється підтримка з боку міжнародних організацій, насамперед міжнародної організації захисту дітей - UNICEF, що діє під егідою ООН, Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні, Агентства США з міжнародного розвитку (USAID); запроваджено деякі цифрові сервіси (наприклад, електронна черга, електронний кабінет соціальних послуг тощо).

Водночас, підкреслюючи переваги розвитку в системі надання соціальних послуг, так само доцільно згадати і діаметрально протилежну позицію – слабкі сторони, що закладає сумніви з приводу ефективності функціонування всієї соціальної системи захисту, а саме: брак кадрів соціальної сфери; нестача даних про неформальне надання послуг (від родичів, волонтерів); фрагментарність реєстрів отримувачів; нерозвиненість інструментів оцінки якості послуг з боку отримувачів.

Крім того, аналіз даних засвідчив наявність системних проблем, що гальмують ефективне використання статистики для управлінських рішень: фрагментарність обліку отримувачів послуг і надавачів, відсутність єдиної бази; відсутність індикаторів якості соціальних послуг (крім кількісних показників); нерівномірна деталізація статистики на рівні мікрорайонів; обмежена візуалізація та аналітична інтерпретація наявних даних; недостатня інтеграція з іншими реєстрами (медицина, освіта, зайнятість).

Таким чином, здійснені дослідження є свідченням того, що соціальні послуги у міському середовищі України обласного значення надаються широким колом установ, проте система потребує вдосконалення – як у напрямку територіальної доступності, так і даних для управлінських рішень. Статистичний аналіз виявив низку проблем, зокрема нерівномірність розміщення установ, брак спеціалістів, фрагментарність інформації тощо. Ці виклики обумовлюють необхідність оновлення методології статистичного моніторингу, орієнтованої на сучасні потреби місцевої політики, та розробку й обґрунтування рекомендацій щодо їх усунення [1; 18].

Вдосконалення управлінських рішень у сфері соціального захисту населення вимагає створення єдиної цифрової платформи соціального моніторингу, зокрема об'єднання даних з різних джерел (ЦНАП, управління соцзахисту, медичні заклади); розробка модулів інтерактивної візуалізації (карти, дашборди); використання електронних соціальних паспортів домогосподарств. Водночас необхідним є запровадження системи індикаторів якості послуг, а саме: введення стандартних показників, рекомендованих OECD: доступність, своєчасність, результативність, задоволеність отримувачів; регулярне проведення анкетування користувачів послуг; оцінка соціального ефекту (impact evaluation).

Важливим також є поглиблення просторового аналізу та картографування, насамперед розміщення установ у GIS-системах з відображенням навантаження та зон обслуговування; виявлення «білих плям» - районів із дефіцитом доступу до послуг. При цьому необхідним є розширення джерел збору статистики, в тому числі: використання мобільних додатків для реєстрації потреб (наприклад, для соцпрацівників); включення неформальних та недержавних надавачів до щорічної звітності; співпраця з НУО для отримання альтернативної аналітики. Крім того потребує розвитку кадровий потенціал: підготовка фахівців зі спеціалізацією в галузі соціальної статистики; навчання працівників ОМС

навичкам інтерпретації статистичних даних; створення міждисциплінарних аналітичних груп при міських департаментах).

На переконання авторів, впровадження зазначених підходів сприятиме підвищенню ефективності планування соціальних послуг на рівні громади; оперативному реагуванню на зміни потреб (зокрема, в умовах війни, кризи); забезпеченню прозорості та підзвітності використання бюджетних коштів; посиленню довіри громадян до системи соціального захисту; інтеграції статистики з цифровими сервісами міського управління (smart city). У довгостроковій перспективі це дозволить переорієнтувати соціальну політику на потреби людини, а не лише на облікові нормативи.

Висновки. Проведене дослідження надання соціальних послуг у міському середовищі України засвідчило, що ефективне функціонування цієї системи можливе за умови систематичної науково обґрунтованої статистичної підтримки. Крім того, в умовах зростання соціальних ризиків через велику війну та навантаження на сферу соціального захисту, системне використання статистичних даних є доцільним та набуває особливої ваги для прийняття управлінських рішень.

Водночас зазначимо, що на сьогодні в Україні виявлено диспропорції у наданні соціальних послуг, проблеми фрагментарності даних, обмеженості індикаторів якості та потребу в оновленні інструментів статистичного моніторингу. Було запропоновано комплекс рекомендацій, спрямованих на вдосконалення збору, обробки, візуалізації та використання статистичної інформації, включаючи створення єдиної цифрової платформи, розширення джерел даних, розробку системи індикаторів якості, поглиблення просторового аналізу та розвиток кадрового потенціалу.

Практичне значення дослідження полягає в можливості застосування запропонованих методичних підходів для підвищення обґрунтованості управлінських рішень у сфері соціального захисту, а також у формуванні прозорої та клієнтоорієнтованої системи надання соціальних послуг на рівні територіальних громад.

Подальші наукові дослідження можуть бути зосереджені на розробці цифрових інструментів візуалізації соціальних даних, оцінці соціального ефекту наданих послуг, а також інтеграції статистики із системами моніторингу добробуту населення.

Література

1. Лібанова Е.М. Бідність населення України: методологія, методика та практика аналізу. Нац. академія наук України, Ін-т демографії та соц. досліджень ім. М. В. Птухи. Умань: Видавець "Сочінський М.М.", 2020. 456 с.
2. Раєвнева О.В., Бобкова О.Ю. Диспропорційність соціально-економічного розвитку регіонів України: інструментарій оцінювання та регулювання: Монографія. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2014. 264 с.
3. Ніколіна І.І. Управління соціальною сферою регіону : монографія. Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2015. 208 с.

4. Новікова О.Ф., Сидорчук О.Г., Панькова О. В. [та ін.] Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки [Текст] : монографія. Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ; НАН України, Інститут економіки промисловості. К. ; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184 с.

5. Іртищева І.О., Гуріна О.В., Работін Ю.А. Методичні підходи до оцінки ефективності регіональної соціальної політики у контексті задоволення суспільних потреб. *Вісник ХНАУ. Серія: Економічні науки*. 2018. № 2. С. 412–422.

6. Верховод І. Проблематика забезпечення ефективності інструментарію соціальної політики України в умовах війни. *Фінансово-кредитні системи: перспективи розвитку*. 2024. №2 (13) С. 155-167.

7. Новіков В.М., Гвелесіані А.Г., Черніченко В.В. Емпіричні дослідження проблем соціальної стабільності (на прикладі інститутів місцевого фінансування та житлових програм). Київ: Наукова думка, 2024. 48 с. URL: <https://idss.org.ua/arhiv/Kniga-Nov.pdf>

8. Семігіна, Т., Слозанська, Г. Столярик, О. Класифікація та стандартизація соціальних послуг: міжнародний та український досвід. Аналітичний матеріал. Київ: ПРООН. 2024. 274 с. URL: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2024-12/analit_robota_ksp.pdf

9. Anttonen A. (2017). Chapter 17: Challenges and dilemmas in the provision of social services. In: Flavia Martinelli, Anneli Anttonen, and Margitta Mätzke, *Social Services Disrupted* (363–375). Edward Elgar Publishing.

10. Llena-Nozal A., Fernández R., Kups S. (2022). Provision of social services in EU countries. Reform of the national framework for the provision of social services in Spain. *OECD Social, Employment and Migration Working Papers* No. 276.

11. The registration of social service providers has been digitized. 2023. URL: <https://www.msp.gov.ua/news/22710.html>

12. Human Development Report 2023/2024 : breaking gridlock, reimagining cooperation в polarized world. New York: UNDP, 2024. 309 p. URL: <https://digitallibrary.un.org/record/4040333?v=pdf&ln=ru>

13. Індекс соціальних послуг ESN 2024: міжкраїнний аналіз/ Eроpean Socsal Services Network URL: <https://www.esn-eu.org/publications/esn-social-services-index-2024-cross-country-analysis>

14. На шляху до Європейської системи якості соціальних послуг. Аналітичний брифінг. *Eроpean Socsal Services Network*. URL: <https://www.esn-eu.org/publications/towards-european-framework-quality-social-services>

15. ОЕСР (2024), Суспільство з першого погляду 2024: Соціальні показники ОЕСР, Видавництво ОЕСР, Париж, URL: <https://doi.org/10.1787/918d8db3-en>.

16. Як Україні минулого року вдалося вийти на рекордний ВВП на душу населення. *Корреспондент.net*, 20 січня 2025. URL: <https://ua.korrespondent.net/articles/4749053-yak-ukraini-mynuloho-roku-vdalosia-vyity-na-rekordnyi-vvp-na-dushu-naselennia>

17. Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01. 2019 р. №2671-VIII (зі змінами, редакція від 31.12.2023, підстава - 2801-IX) (дата звернення: 01.04.2026) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

18. Розвиток та забезпечення надання соціальних послуг на рівні громади: роз'яснення для керівників органів місцевого самоврядування відповідно до чинного законодавства. URL: <https://pidgorodne.-otg.dp.gov.ua/storage/app/sites/92/uploaded-files/yasnennya-dlya-kerivnikov-organiv-mistsevogo-samovryaduvannya.pdf>

19. Чисельність населення по великих містах України на 01.01.2022. Офіційний сайт Міністерства фінансів України (дата звернення: 15.05.2026.) URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/reference/people/town/>

20. Дані про надавачів соціальних послуг. Електронний кабінет соціальних послуг. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України (дата звернення: 12.03.2026) URL: <https://soc.gov.ua/edata/providers-list>

21. Аналіз стану організації та надання соціальних послуг у Дніпропетровській області. Київ, 2024. 172 с. (дата звернення: 12.03.2026) URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/analiz-stanu-orhanizatsiyi-ta-nadannya-sotsialnykh-posluh-u-dnipropetrovskiy-oblasti>

22. Патока І. В., Крусанов Д. А. Індикація просторової справедливості через доступність соціальних послуг: сучасний досвід Німеччини. *Український географічний журнал*. 2025. №3 (131). С. 87–97. DOI: <https://doi.org/10.15407/ugz2025.03.087>

23. Васильців Т. Г., Левицька О. О. Ідентифікація просторових дисбалансів та ризиків розвитку регіональних ринків праці України в умовах сучасних дестабілізаційних процесів. *Регіональна економіка*. 2023, №4. С. 35 – 45. URL: http://re.gov.ua/re202304/re202304_035_VasylytsivTH,LevytskaOO.pdf

24. Пуліна Т. В., Панкова А.Ю, Телюк О.В. Моніторинг та оцінювання у системі механізмів державної регіональної політики: проблеми та інновації. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2025. №4(18). С. 592 – 603. DOI: <http://doi.org/10.32750/2025-0449>

References

1. Libanova, E. M. (2020). *Bidnist naseleennia Ukrainy: metodolohiia, metodyka ta praktyka analizu* [Poverty of the population of Ukraine: Methodology, methods and practice of analysis]. Vydavets Sochinskyi M. M. [in Ukrainian]

2. Raievniewa, O. V., & Bobkova, O. Yu. (2014). *Dysproportsiunist sotsialno-ekonomichnoho rozvytku rehioniv Ukrainy: instrumentarii otsiniuvannia ta rehuliuuvannia* [Disproportionality of socio-economic development of regions of Ukraine: Assessment and regulation tools]. INZhEK. [in Ukrainian]

3. Nikolina, I. I. (2015). *Upravlinnia sotsialnoiu sferoiu rehionu* [Management of the social sphere of the region]. VTEI KNUTE. [in Ukrainian]

4. Novikova, O. F., Sydoruk, O. H., Pankova, O. V., et al. (2018). *Stan ta perspektyvy sotsialnoi bezpeky v Ukraini: ekspertni otsinky* [State and prospects of social security in Ukraine: Expert assessments]. LRIDU NADU. [in Ukrainian]

5. Irtyshcheva, I. O., Hurina, O. V., & Rabotin, Yu. A. (2018). *Metodychni pidkhody do otsinky efektyvnosti rehionalnoi sotsialnoi polityky u konteksti zadovolennia suspilnykh potreb* [Methodological approaches to assessing the effectiveness of regional social policy in the context of meeting social needs]. *Visnyk KhNAU. Seriya: Ekonomichni Nauky*, (2), 412–422.

6. Verkhovod, I. (2024). *Problematyka zabezpechennia efektyvnosti instrumentarii sotsialnoi polityky Ukrainy v umovakh viiny* [Problems of ensuring the effectiveness of social policy instruments in Ukraine under wartime conditions]. *Finansovo-kredytni systemy: perspektyvy rozvytku*, 2(13), 155–167. [in Ukrainian]

7. Novikov, V. M., Hvelesiani, A. H., & Chernychenko, V. V. (2024). *Empyrychni doslidzhennia problem sotsialnoi stabilnosti (na prykladi instytutiv mistsevoho finansuvannia ta zhytlovykh prohram)* [Empirical studies of social stability problems (based on local financing institutions and housing programs)]. *Naukova Dumka*. <https://idss.org.ua/arhiv/Kniga-Nov.pdf> [in Ukrainian]

8. Semyhina, T., Slozanska, H., & Stoliaryk, O. (2024). *Klasyfikatsiia ta standartyzatsiia sotsialnykh posluh: mizhnarodnyi ta ukraïnskyi dosvid* [Classification and standardization of social services: International and Ukrainian experience]. UNDP. https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2024-12/analit_robota_ksp.pdf [in Ukrainian]

9. Anttonen, A. (2017). Challenges and dilemmas in the provision of social services. In F. Martinelli, A. Anttonen, & M. Mätzke (Eds.), *Social Services Disrupted* (pp. 363–375). Edward Elgar Publishing.

10. Llena-Nozal, A., Fernández, R., & Kups, S. (2022). *Provision of social services in EU countries: Reform of the national framework for the provision of social services in Spain* (OECD Social, Employment and Migration Working Papers No. 276). OECD Publishing.

11. Ministry of Social Policy of Ukraine. (2023). *The registration of social service providers has been digitized*. <https://www.msp.gov.ua/news/22710.html>

12. United Nations Development Programme. (2024). *Human development report 2023/2024: Breaking gridlock, reimagining cooperation in a polarized world*. UNDP. <https://digitallibrary.un.org/record/4040333?v=pdf&ln=ru>

13. European Social Network. (2024). *ESN social services index 2024: Cross-country analysis*. <https://www.esn-eu.org/publications/esn-social-services-index-2024-cross-country-analysis>

14. European Social Network. (n.d.). *Towards a European framework for quality social services*. <https://www.esn-eu.org/publications/towards-european-framework-quality-social-services>

15. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2024). *Society at a glance 2024: OECD social indicators*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/918d8db3-en>

16. Korrespondent.net. (2025, January 20). *Yak Ukraini mynuloho roku vdalosia vyity na rekordnyi VVP na dushu naselennia* [How Ukraine managed to achieve a record GDP per capita last year]. <https://ua.korrespondent.net/articles/4749053-yak-ukraini-mynuloho-roku-vdalosia-vyity-na-rekordnyi-vvp-na-dushu-naselennia> [in Ukrainian]

17. Verkhovna Rada of Ukraine. (2019). *Zakon Ukrainy “Pro sotsialni posluhy” vid 17.01.2019 № 2671-VIII* [Law of Ukraine “On Social Services” No. 2671-VIII of January 17, 2019]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> [in Ukrainian]

18. *Rozvytok ta zabezpechennia nadannia sotsialnykh posluh na rivni hromady: Roziasnennia dlia kerivnykiv orhaniv mistsevoho samovriaduvannia vidpovidno do chynnoho zakonodavstva* [Development and provision of social services at the community level: Guidelines for local government leaders in accordance with current legislation]. (n.d.). <https://pidgorodne.otg.dp.gov.ua/storage/app/sites/92/uploaded-files/yasnennya-dlya-kerivnykiv-organiv-mistsevogo-samovryaduvannya.pdf> [in Ukrainian]

19. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (2022). *Chyselnist naselennia po velykykh mistakh Ukrainy na 01.01.2022* [Population of major cities of Ukraine as of January 1, 2022]. <https://index.minfin.com.ua/ua/reference/people/town/> [in Ukrainian]

20. Ministerstvo sotsialnoi polityky, simi ta yednosti Ukrainy. (n.d.). *Dani pro nadavachiv sotsialnykh posluh* [Data on social service providers]. Electronic Cabinet of Social Services. <https://soc.gov.ua/edata/providers-list> [in Ukrainian]

21. United Nations Development Programme (UNDP). (2024). *Analiz stanu orhanizatsii ta nadannia sotsialnykh posluh u Dnipropetrovskii oblasti* [Analysis of the organization and provision of social services in Dnipropetrovsk region]. <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/analiz-stanu-orhanizatsiyi-ta-nadannya-sotsialnykh-posluh-u-dnipropetrovskiy-oblasti> [in Ukrainian]

22. Patoka, I. V., & Krusanov, D. A. (2025). Indykatsiia prostorovoi spravedlyvosti cherez dostupnist sotsialnykh posluh: Suchasnyi dosvid Nimechchyny [Indicating spatial justice through accessibility of social services: Contemporary experience of Germany]. *Ukrainskyi Heohrafichnyi Zhurnal (Ukrainian Geographical Journal)*, 3(131), 87–97. <https://doi.org/10.15407/ugz2025.03.087> [in Ukrainian]

23. Vasylytsiv, T. H., & Levytska, O. O. (2023). Identyfikatsiia prostorovykh dysbalansiv ta ryzykiv rozvytku rehionalnykh rynkiv pratsi Ukrainy v umovakh suchasnykh destabilizatsiynykh

protsesiv [Identification of spatial imbalances and risks in the development of regional labour markets of Ukraine under modern destabilization processes]. *Rehionalna Ekonomika (Regional Economy)*, 4, 35–45. http://re.gov.ua/re202304/re202304_035_VasylytsivTH,LevytskaOO.pdf [in Ukrainian]

24. Pulina, T. V., Pankova, A. Yu., & Teliuk, O. V. (2025). Monitorynh ta otsiniuvannia u systemi mekhanizmiv derzhavnoi rehionalnoi polityky: Problemy ta innovatsii [Monitoring and evaluation in the system of state regional policy mechanisms: Problems and innovations]. *European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation*, 4(18), 592–603. <https://doi.org/10.32750/2025-0449> [in Ukrainian]